

Nova Sredozemlja (IV): Nemoj pričati – slušaj ga

Odluka: gajiti, bez prestanka
ako je moguće, prijateljstvo i
ljubavlju ispunjen blagi
razgovor sa Duhom Svetim.
Sveti Josemaría otkriva još
jedno novo Sredozemlje u svom
duhovnom životu.

18.09.2018.

Prije nego što će se vratiti k Ocu, Isus
je rekao svojim apostolima: *I evo, ja
šaljem na vas Obećanje Oca svojega.*

Ostanite zato u gradu dok se ne obučete u Silu odozgor (Lk 24, 49).

Tako su apostoli ostali ostali u Jeruzalemu čekajući Božje obećanje. U stvari, to obećanje, dar, bio je sam Bog, Duh Sveti. Nekoliko dana kasnije, na blagdan Pedesetnice primili su taj dar i bili ispunjeni Božjom milošću. *Učenici, svjedoci slave uskrslog Krista, bili su ispunjeni snagom Duha Svetoga, njihovi umovi i srca bili su otvoreni novom svjetlu.[1]* Toga istoga dana započeli su odvažno propovijedati, a Sveto nam pismo govori da su oni koji su prihvatili riječi sv. Petra bili kršteni *te im se u onaj dan pridruži oko tri tisuće duša.*

Sveti nas je Josemaría često podsjećao na to da dar Duha Svetoga nije uspomena iz prošlosti, već trajno prisutna stvarnost. *Poput muškaraca i žena koji su prišli Petru na Pedesetnicu i mi smo također kršteni. U krštenju naš Bog Otac zaposjeo je naše živote, učinio nas dionicima*

*života u Kristu te nam dao Duha Svetoga.***[2]** Najprije na krštenju, a zatim i na krizmi, primili smo puninu Božjega dara: život Presvetog Trojstva.

Otkrivanje Tješitelja

Božji dar, spasenje koje primamo, nije objekt, nego Osoba. Stoga se cjelokupni kršćanski život rađa iz osobnog odnosa s Bogom koji se dolazi nastaniti u našim dušama. Ovo je općepoznata istina, temelj vjerskog života. Ipak, može biti i nešto što još trebamo otkriti.

Jedan od ljudi koji su najbolje upoznati s pisanim djelima sv. Josemaríe kaže: *Tijekom cijele 1932. postojao je primjetan rast u pobožnosti sv. Josemaríe prema Duhu Svetomu.***[3]** Nakon mjeseci provedenih u nastojanju da se približi Duhu Svetomu, primio je posebno svjetlo, otkrivanje nove

panorame, što možemo vidjeti iz bilješke koju je zapisao toga dana:

Osmina Svih svetih – utorak – 8. studenog 1932. Jutros, prije ni sat vremena, moj vlč. Sanchez otkrio mi je „još jedno Sredozemlje“. Rekao mi je: „Sprijatelji se s Duhom Svetim. Nemoj pričati: slušaj ga.“ I dok sam se molio na putu kući iz Leganitosa, moja je molitva bila i blaga i ispunjena svjetlom. I vidio sam kako me život djetinjstva, osvješčujući mi da sam sin Božji, doveo da ljubim Oca; da sam, čak i prije toga, preko Marije došao do Isusa, koga obožavam kao prijatelja, kao brata, kao onoga kojeg ljubim. Sve do sada znao sam da je Duh Sveti boravio u mojoj duši kako bi je posvetio, ali nisam dokučio istinu njegove prisutnosti. Riječi oca Sancheza bile su ono što sam trebao. Osjećam Ljubav u sebi i želim ga upoznati, postati njegov prijatelj, osoba od povjerenja. Želim pospješiti njegovo djelo uglađivanja,

iskorjenjivanja, ražarivanja. Neću znati kako, ali On će mi dati snagu. On će sve učiniti, ako ja to želim – a želim! Božanski Goste, Gospodaru, Svjetlo, Voditelju, Ljubavi: neka ti ovaj siroti magarčić ukaže dobrodošlicu i bude poslušan tvojim podukama te bude ražaren, i neka te slijedi i ljubi. Odluka: gajiti, bez prestanka ako je moguće, prijateljstvo i ljubavlju ispunjen blagi razgovor s Duhom Svetim. Veni Sancte Spiritus! [4]

U tim je bilješkama sv. Josemaría sažeo duhovno putovanje kroz koje ga je Bog poveo: otkriće božanskog sinovstva, Marijin zagovor kod Isusa, bogatstvo Kristova prijateljstva, do spoznaje prisutnosti Božje ljubavi u vlastitoj nutrini. Kako je napisao puno godina kasnije, dođe trenutak kada srce *treba razlikovati i častiti svaku od Božanskih Osoba te provoditi ljubavlju ispunjeno vrijeme i s Ocem i sa Sinom i s Duhom Svetim te se svojevoljno podložiti aktivnostima*

*životvornog Tješitelja koji nam bez
naših ikakvih zasluga daje sebe –
nadnaravne darove i krjeposti!***[5]**

Da Duh Sveti boravi u našoj duši,
nešto je što je on već znao, ali tada
još nije dokučio tu istinu u svoj
njezinoj dubini proživljenog
iskustva. Riječi njegova duhovnog
voditelja otvorile su novi obzor pred
njegovim očima, ne samo kao nešto
shvaćeno već iznad svega *življeno*.
Osjećam Ljubav u sebi. Pred tom
veličanstvenom stvarnošću žarko je
želio odgovoriti u potpunosti, staviti
se u službu Ljubavi. *Želim ga
upoznati, postati mu prijatelj, osoba
od povjerenja. Želim pospješiti
njegovo djelovanje uglađivanja,
iskorjenjivanja, ražarivanja*. I
pribojavajući se da nije dorastao
zadatku, hvata se za sigurnost da je
Bog taj koji će to učiniti ako mu on
dopusti.

Primati Božji dar

Prva stvar za primijetiti u ovom *Sredozemlju* koje se otvorilo pred sv. Josemaríom jest da *je Bog taj koji djeluje*. Nekoliko tjedana kasnije nadahnula je točku 57 u *Putu*: *Upoznaj Duha Svetoga, tog Velikog Neznanca, onoga koji te treba posvetiti.*[6] Naša svetost Božje je djelo iako je Bog koji nas posvećuje često *Veliki Neznanac*.

U svijetu poput našeg, u kojem je sav naglasak stavljen na ljudske pothvate i rezultate vlastitih nastojanja, ne shvaćamo uvijek da je spasenje koje primamo od Boga u konačnici *slobodan dar*. Riječima sv. Pavla: *Ta milošću ste spašeni po vjeri* (Ef 2, 8). Sigurno da su naši vlastiti napori važni te da je način na koji živimo zaista bitan. Ipak, sve što činimo započinje iz sigurnosti da *je kršćanstvo milost; ono je čudo Boga koji nije zadovoljan stvaranjem svijeta*

i čovjeka, već sebe stavlja na istu razinu kao i stvorenje koje je stvorio.

[7] I to je nešto što svatko treba *osobno* otkriti. Kao što Papa Franjo voli naglasiti, trebamo prepoznati da *Bog stiže prvi. Mi idemo u potragu za njim, ali on nas prvi nalazi.***[8]**

Iz tog otkrića rađa se *nužan princip kršćanskog pogleda na život: „primat milosti“.***[9]** Kako godine prolaze, riječi kojima je sv. Ivan Pavao II. pripremao Crkvu za novo tisućljeće nastavljaju biti važne. Na poseban nas je način upozorio na iskušenje koje nastoji potkopati naš duhovni život i apostolsku zadaću: *misliti da rezultati ovise o našoj sposobnosti djelovanja i planiranja.***[10]** Ako upadnemo u tu zamku, lako možemo pomisliti da je razlog zbog kojeg je naš nutarnji život manje intenzivan nego što bismo htjeli taj što ne ulažemo dovoljno truda ili da je razlog zbog kojeg naš apostolat ne daje plod koji očekujemo taj što

nismo bili dovoljno zahtjevni. To može biti dio problema, ali nije jedini razlog. Mi kršćani znamo da je Bog taj koji čini nešto uspješnim.

Apostolski pothvati ne razvijaju se putem ljudskog napora, već dahom Duha Svetoga.[11]

To je još jedna prilika za prepoznati da naš život vrijedi ne zbog onoga što činimo niti gubi svoju vrijednost zato što činimo manje ili zato što ne uspijevamo dokle god se vraćamo tom našem Bogu koji je htio živjeti među nama. *Živjeti po Duhu Svetomu znači živjeti po vjeri, nadi i ljubavi – znači dopustiti Bogu da zaposjedne naše živote i promijeni naša srca te učini da mu sličimo sve više i više.[12]*

Vjerodostojan početak kršćanskog života za dobra djela koja naš Bog Otac hoće (usp. Ef 2, 10) jest zahvalno prihvaćanje i primanje Božjega dara koji nas vodi da živimo u nadom ispunjenom predanju samih sebe koje označava život djece Božje.[13]

Gajiti ljubavlju ispunjen krotak razgovor s Duhom Svetim

Primiti Božji dar znači primiti Osobu i stoga možemo razumjeti savjet oca Sancheza sv. Josemaríji: *Sprijetelji se s Duhom Svetim. Nemoj govoriti: slušaj ga.* Prijateljstvo postoji između osoba i prijateljstvo raste kroz dijalog. To je razlog zbog kojeg je nakon otkrića Božje prisutnosti u svome srcu sv. Josemaría donio konkretnu odluku: *gajiti, bez prestanka ako je moguće, prijateljstvo i ljubavlju ispunjen blagi razgovor s Duhom Svetim.* To možemo i mi činiti kako bismo ga mogli *slušati*.

To je put otvoren svim kršćanima: neprestano se otvarati djelovanju Tješitelja, slušati njegova nadahnuća i dopustiti si biti upućivan u svu istinu (Iv 16, 13). Isus je obećao Dvanaestorici: *Poučavat će vas o svemu i dozivati vam u pamet sve što*

*vam ja reko*h (Iv 14, 26). Duh je Sveti taj koji nam omogućava živjeti po Božjim planovima jer on je taj koji će *vam navješćivati ono što dolazi* (Iv 16, 13).

Prvi kršćani razumjeli su tu stvarnost te su je iznad svega proživljavali u vlastitom životu. *Gotovo da nema stranice u Djelima apostolskim gdje ne čitamo o njemu i djelovanju po kojem vodi, upravlja i oživljuje život i djelovanje rane kršćanske zajednice.*

[14] *Zaista, svi koje vodi Duh Božji sinovi su Božji* (Rim 8, 14). A mi sebi dopuštamo biti vođeni njime u onoj mjeri u kojoj se dan za danom vježbamo u zahtjevnoj disciplini slušanja.**[15]** *Prijateljstvo s Duhom Svetim znači slušati mu glas, koji ti govori putem svakodnevnih događaja, putem tvojih radosti i patnja, putem ljudi koji su ti blizu, putem glasa tvoje savjesti koja žeda za istinom, radošću, dobrotom i ljepotom.***[16]**

U tom smislu postoji zanimljiv odlomak u nedavno objavljenoj knjizi intervju s Benediktom XVI. Novinar ga je pitao je li ikad doživio usamljene sate tijekom kojih se iznutra osjećao strašno usamljenim. *Svakako, odgovorio je Benedikt XVI., ali budući da se osjećam toliko povezan s Gospodinom, nisam stoga nikada u potpunosti sam.* I odmah je zatim dodao: *Čovjek jednostavno zna – ja nisam taj koji čini stvari. Niti bi ih mogao sam učiniti. On je stalno tu. Ja samo moram slušati i sasvim mu se otvoriti.* [17] Cilj dijeljenja vlastitog života s Bogom i življenja u prijateljstvu s njime privlačan je danas kao što je uvijek i bio. Međutim, novinar je upitao: *Kako čovjek može slušati i sasvim mu se otvoriti?* Papa se emeritus nasmijao, a novinar je ustrajao: *Kako čovjek to na najbolji način može učiniti?*“ Benedikt XVI. odgovorio je: *Pa, jednostavno zamoliš Gospodina – Moraš mi hitno pomoći! – i sabereš*

nutrinu, oстанеš tiho. Tada čovjek može uvijek iznova pokucati na vrata molitvom i time već to činiš.[18]

Naučiti prepoznati mu glas

U našem molitvenom životu ponekad se, možda i nenamjerno, možemo nadati nečemu pomalo izvanrednom što bi nam potvrdilo da razgovaramo s Bogom, da nas on sluša, da nam govori. Međutim, duhovni je život ustvari više svakodnevna stavka. Umjesto da tražimo izvanredne milosti *trebali bismo biti svjesni djelovanja Duha Svetoga svuda oko nas i u nama samima.[19]*

Jer svi koje vodi Duh Božji sinovi su Božji (Rim 8, 14). Duh Sveti najčešće nas ne vodi konkretnim uputama, već pružajući nam svjetlo i vodstvo na našem svakodnevnom putu. Vidimo detalj za detaljem na jedan novi, drugačiji način, sa svjetlom koje

otkriva značenje nečega što je do tada bilo zamagljeno i nesigurno.

Kako ovo svjetlo dolazi do nas? Na tisuću različitih načina: čitanjem Svetoga pisma, djela svetaca ili knjige duhovnog štiva; u neočekivanim okolnostima, u razgovoru između prijatelja ili čitanjem neke vijesti. Postoje nebrojeni točno određeni trenutci kada nam Duh Sveti možda nešto predlaže. Ipak, on se oslanja na naš razum i našu slobodu za oblikovanje njegovih prijedloga. Dobro je ova nadahnuća unijeti u molitvu, razmatrati o njima polako, dan za danom; zastati u svojoj molitvi i upitati Gospodina: *Ova stvar koja me brine, ovo što se dogodilo, što mi time želiš poručiti? Što to znači za moj život?*

U ovom strpljivom slušanju dobro je imati na umu da glas Duha Svetoga može stići do našeg srca izmiješan s drugim, sasvim drugačijim stvarima:

našom sebičnošću, osobnim željama, napastima od đavla. Na koji način možemo prepoznati što dolazi od Duha Svetoga? U tome, kao i u mnogim drugim stvarima, nema čvrstih i brzih pravila, ali postoje znaci koji nam mogu pomoći razlučiti njegovu prisutnost. Prvo, moramo imati na umu da Bog sebi ne proturječi: neće od nas tražiti ništa što je protivno Isusovu nauku danom u Svetom pismu i naučavanom od strane Crkve. Niti će predložiti nešto suprotno našem pozivu. Drugo, moramo uzeti u obzir što pojedina nadahnuća uključuju. Drvo se prepoznaje po njegovim plodovima (usp. Mt 7, 16 – 20); i kao što je sv. Pavao rekao *Plod je pak Duha: ljubav, radost, mir, velikodušnost, uslužnost, dobrotu, vjernost, blagost, uzdržljivost* (Gal 5, 22-23).

Duhovna tradicija Crkve bila je postojana u svom učenju da *Duh Božji bez iznimke daje mir našim*

dušama, dok davao bez iznimke uzrokuje uznemirenost. [20] Tijekom dana mnogo nam *dobrih misli* može pasti na pamet: misli o služenju, brizi za druge, opraštanju drugima. Često puta te dobre misli ne dolaze od nas samih, već od Duha Svetoga u našem srcu. Djelovanje po ovim Tješiteljevim nadahnućima ispunit će nas s *gaudium cum pace*, mirom ispunjenom radošću.

Stoga trebamo gajiti spokojnu poslušnost Tješitelju uz pomoć duhovnoga vodstva. Važno je imati na umu da je taj novi obzor sv. Josemaríji otvoren upravo u okviru duhovnoga vodstva. Savjet koji je primio – *slušaj ga* – također otkriva i svijest koju je otac Sanchez imao o svome poslanju kao duhovnog vođe: olakšati Duhu Svetomu da postepeno preuzme veću ulogu u vođenju duše sv. Josemaríje, *pospješiti njegovo djelo uglađivanja, iskorjenjivanja, ražarivanja*. To je zadatak onih koji

druge prate u njihovu duhovnom životu: pomagati im da upoznaju sebe kako bi jasnije mogli razlučiti što bi Tješitelj mogao tražiti od njih. Tako malo pomalo svaka duša uči vidjeti Boga u onome što joj se događa te u događajima u svijetu oko nje.

Usidreni u Božjoj ljubavi s dahom Duha Svetoga

Sve od trenutka Gospodinova uzašašća na nebo i silaska Duha Svetoga na Pedesetnicu živimo u vremenu poslanja. Sam Krist dao nam je zadatak naviještanja spasenja cijelome svijetu. Papa Franjo često je govorio o toj stvarnosti, spominjući kako *Bog potiče one koji vjeruju u njega da „idu“*, [21] ističući da nam zajedno s tim poslanjem naš Gospodin daje i snagu za njegovo izvršenje. Uistinu, ta dinamika *nije strategija, već stvarna snaga Duha Svetoga, nestvorene Ljubavi*. [22]

U svojoj katehezi o nadi papa Franjo podsjeća nas na važnost dopuštanja sebi da budemo vođeni Duhom Svetim, koristeći sliku veoma dragu crkvenim Ocima. *Poslanica Hebrejima uspoređuje nadu sa sidrom (usp. 6, 18-19); i toj slici možemo dodati onu jedra. Ako je sidro to koje brodu daje njegovu stabilnost i drži ga „usidrenim“ na morskom valovlju, jedro je to koje čini da se brod kreće i plovi vodama. Nada je uistinu poput jedra: ona skuplja vjetar Duha Svetoga i pretvara ga u pokretačku snagu koja pogoni brod, bilo prema pučini ili obali.[23]*

Biti usidreni u dubinama Božje Ljubavi daje nam sigurnost, dok nam bivanje poslušnim Duhu Svetome omogućuje napredovati s Božjom snagom i u smjeru koji on predlaže. Kao što sv. Josemaría inzistira, moramo *letjeti* veoma visoko, *bez potpore* ičega zemaljskog, oslanjajući se na glas i nadahnuća Duha.[24]

Stoga vidimo zašto *Crkva hitno treba duboko disanje molitve*.**[25]** Nedavne pape često su nas podsjećali da ako želimo izvršiti poslanje koje nam je Krist povjerio s istim Duhom koji je i njega pokretao, nema drugog načina osim molitve – neprestanog, povjerljivog razgovora s Tješiteljem.

Tako ćemo otkriti Sredozemlje žive prisutnosti Boga u našim srcima te izvesti na pučinu vođeni Duhom Svetim koji je *svjetlo, vatra i pokretački vjetar koji zapaljuje plamen i čini ga sposobnim ražariti veliku vatru ljubavi*.**[26]**

[1]Sv. Josemaría, *Susret s Kristom*, br. 127.

[2]*Susret s Kristom*, br. 128.

[3]Pedro Rodriguez, *Kritičko-povijesno izdanje Puta*, komentar na točku br. 57; str. 251-2.

[4]*Isto.*

[5] Sv. Josemaría, *Prijatelji Božji*, br. 306.

[6]Rodriguez, *Kritičko-povijesno izdanje Puta*, komentar na točku br. 57.

[7]Sv. Ivan Pavao II., Apostolsko pismo *Novo Millennio Ineunte* (6. siječnja 2001.), br. 4.

[8]Citirano u S. Rubin i F. Ambrogetti, *El Papa Francisco: Conversaciones con Jorge Bergoglio*, Barcelona 2013., str. 48.

[9]Sv. Ivan Pavao II., *Novo Millennio Ineunte*, br. 38.

[10]*Isto.*

[11]Sv. Josemaría, *Razgovori*, br. 40.

[12]*Susret s Kristom*, br. 134.

[13]Vidi Fernando Ocáriz, Pastoralno pismo, 14. veljače 2017., br. 8.

[14]*Susret s Kristom*, br. 127.

[15]Sv. Ivan Pavao II., Obraćanje, 5. lipnja 2004.

[16]*Isto*.

[17]Papa Benedikt XVI. sa Peterom Seewaldom, *Posljednji razgovori*, str. 234-5.

[18]*Isto*.

[19]*Susret s Kristom*, br. 130.

[20]Jacques Philippe, *U školi Duha Svetoga*, Scepter, New York, 2007., str. 52.

[21]Papa Franjo, Apost. pob. *Evangelii Gaudium* (24. studenog 2013.), br. 20.

[22]Fernando Ocáriz, Pastoralno pismo, 14. veljače 2017.

[23]Papa Franjo, Opća audijencija, 31. svibnja 2017.

[24]*Kovačnica*, br. 994.

[25]Papa Franjo, *Evangelii Gaudium*, br. 262.

[26]*Prijatelji Božji*, br. 244.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/nova-
sredoziemlja-iv-nemoj-pricati-slusaj-ga/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/nova-sredoziemlja-iv-nemoj-pricati-slusaj-ga/)
(10.08.2025.)